

Juelsminde Digelag

Generalforsamling 22.5.2022

Beretning

Indholdspunkter

1. Fra "Grundejerne bestemmer" til Juelsminde Digelag.
2. Juelsminde Digelag stiftes og bestyrelse vælges
3. § 1A – fællesprojekt for Juelsminde Digelag og Hedensted kommune
4. Skitseforslaget udarbejdet af Hasløv og Kjærsgaard
5. Budgetoverslag og finansiering
6. Politiske beslutningspunkter i processen
7. Proces og tidsplan
8. De næste skridt
9. Afrunding

1. Fra "Grundejerne bestemmer" til Juelsminde Digelag.

Den 29.1.2019 blev der afholdt et borgermøde om etablering af højvandssikring af Juelsminde. Som en følge af Hedensted kommunes risikovurdering om det stigende havvand, havde kommunen besluttet, at der skulle igangsættes et arbejde, der havde til formål at beskytte Juelsminde by mod fremtidige oversvømmelser. Kommunalbestyrelsen havde også besluttet, at dette skulle ske som et borgerdrevet projekt.

På borgermødet var der stor opbakning til ideen om borgerinddragelse. Der blev nedsat en styregruppe, der fik til opgave at udarbejde forslag til afgrænsning af området, der skal højvandssikres, samt udfærdige forslag til vedtægter. Vedtægterne blev godkendt af kommunalbestyrelsen i november 2019.

Men på grund af Covid-19 var det ikke muligt at få indkaldt til stiftende generalforsamling før 29. august 2021.

Hedensted kommune ønskede, at der i den mellemliggende periode skulle sættes et udviklingsarbejde i gang om højvandssikringen – og fortsat med borgerinddragelse, som et centralt grundlag. Derfor blev der igangsat et udviklingsprojekt "Grundejerne bestemmer", som blev finansieret af Hedensted kommune og Realdania (Kystdirektoratet). I styregruppen skulle Digelagets styregruppe repræsenteres. Derudover: Juelsminde Havn, Juelsminde Visionsråd, Landvindingslaget Søvær, Juelsminde Almene Boligselskab, Kystdirektoratet og Hedensted kommune

Første møde i styregruppen blev afholdt 19.12.2019. Sidste møde den 29.11.2021. Sammen med rådgivere fik styregruppen udarbejdet et forudsætningsnotat, en strategiplan og et skitseforslag –

og i hele processen med inddragelse af borgerne i det omfang, det kunne lade sig gøre på grund af corona.

På mødet den 29.11.2021 fik Juelsminde Digelags bestyrelse overdraget resultatet af udviklingsarbejdet i projekt "Grundejerne bestemmer" - nemlig det færdige skitseforslag, som er udarbejdet af arkitektfirmaet Hasløv og Kjærsgaard.

2. Juelsminde Digelag stiftes og bestyrelse vælges

Der blev holdt stiftende generalforsamling i Juelsminde Digelag, søndag den 29. august 2021. På generalforsamlingen blev der valgt 5 medlemmer til bestyrelsen:

Lis Pedersen
Lars Mikkelsen
Peter Schmidt Hansen
Viggo Mortensen
Bent Alminde

Bestyrelsen består derudover også af 4 udpegede medlemmer:

Jytte Beck, udpeget af Landvindingslaget Søvær
Johnny Sørensen, udpeget af Juelsminde Almene Boligforening
Thomas Hannibal, udpeget af Juelsminde Havn og Marina
Peter Hüttel, udpeget af Hedensted kommune.

Bestyrelsen konstituerede sig efterfølgende:

Bent Alminde som formand
Peter Schmidt Hansen som næstformand
Johnny Sørensen som kasserer
Jytte Beck som sekretær

Bestyrelsen holder månedlige møder. I forbindelse med møderne er der sekretariatsbistand og faglig sparring med Maria E. Sørensen og Per Nørremark fra Hedensted kommune.

3. Højvandssikring som fælles projekt for Juelsminde Digelag og Hedensted kommune (§ 1A i Kystbeskyttelsesloven)

Vi har fra Juelsminde Digelag et klart ønske om, at højvandssikring af Juelsminde igangsættes som et § 1A projekt (Kystbeskyttelsesloven). Dvs. et kommunalt fællesprojekt.

Hvilke fordele giver det?

- Projektet vil følge en klar procesplan i henhold til Kystbeskyttelsesloven
- Det giver mulighed for at søge tilskud fra den statslige pulje (350 mio. kr.)

- Hedensted kommune vil blive bygherre på projektet, der nok er det største anlægsarbejde i kommunen til dato.
- Højvandssikringen vil kunne bygges moms frit
- Hedensted kommune vil kunne lægge ud for anlægsudgifterne og først opkræve betaling fra grundejerne i takt med, at færdige anlæg overdrages til Juelsminde Digelag
- Digelaget vil, når der bliver brug for det, optage 30-årigt lån i Kommune Kredit til finansiering af anlægget. Alternativ finansiering: Den Europæiske Investerings Bank (EIB).

Vil Juelsminde Digelag miste indflydelse i forhold til byggeriet? Nej! Digelaget vil under hele byggeprocessen være inddraget i alle beslutninger. Herunder også valg af rådgivere.

Digelaget er oprettet som en forening og udgør en selvstændig juridisk enhed. Oprettelsen af et digelag har en række fordele i forhold til at sikre medlemmerne klare rammer for finansiering, udgiftsfordeling og indflydelse - samt en organisering, der kan løfte opgaven med vedligeholdelse af kystbeskyttelsen/højvandssikringen.

Hedensted kommune valgte i 2019, at der fra første færd skulle etableres et digelag – at borgerinddragelsen (grundejerne bestemmer) var helt centralt i organisering af højvandssikringen. Og det er efter bestyrelsens opfattelse derfor, vi i dag står et rigtig godt sted. Vi står med et gennemarbejdet skitseforslag, som borgerne bakker op om.

4. Skitseforslaget udarbejdet af Hasløv og Kjærsgaard

Den 17.9. blev skitseforslaget fra Hasløv og Kjærsgaard præsenteret på et borgermøde i Juelsmindehallerne, hvor ca. 60 borgere var mødt op. Skitseforslaget blev godt modtaget, og for mange var det sikkert ikke så overraskende endda, fordi der forinden havde været åben tegnestue, hvor borgerne kunne komme med forslag og ændringsforslag til skitseforslagene.

Til grund for det foreliggende skitseforslag har styregruppen "Grundejerne bestemmer" fået udarbejdet et forudsætningsnotat og en strategiplan, som borgerne fra starten har været inviteret til at bidrage til. Og derfor har vi i bestyrelsen, da vi fik overdraget opgaven med højvandssikring, taget skitseforslaget til os, som det grundlag, vi skal bygge videre på. Der kan selvfølgelig ske ændringer undervejs, når løsningsforslagene skal miljøgodkendes og projekteres. Men bestyrelsen vil som udgangspunkt være tro mod skitseforslaget.

Lige nu handler det om at få lavet en miljøvurdering – en såkaldt VVM-redegørelse. I forhold til det, kan det være, at skitseforslagene på dele af strækningen skal konkretiseres, før miljøvurderingen kan finde sted.

Til at forestå arbejdet med miljøscreening og VVM-redegørelse skal der træffes aftale med et rådgivende ingeniørfirma. Det skridt vil vi tage, så snart kommunalbestyrelsen træffer beslutning om at frigive de af kommunalbestyrelsen afsatte midler til anlæg af højvandssikring.

Miljøscreeningen vil omfatte hele strækningen og blive behandlet under et. Men i forhold til projektering og bygning af højvandssikring har bestyrelsen besluttet at prioritere de

delstrækninger, hvor der er størst risiko for, at havvandet kan give ejendomme og bydele skader ved oversvømmelse. Det drejer sig om Bugten/Strandengen og havnen.

Kort tid efter, at skitseforslaget blev fremlagt (efteråret 2021) – og lagt på Hedensted kommunes hjemmeside – var vi en lille delegation fra styregruppen i København hos Realdania for at præsentere det. Hensigten er at kunne få del i en pulje på 40 mio. kr., som Realdania vil give til 2 – 3 projekter.

Realdania var meget positive omkring hele vores projekt, især fordi borgerne har været inddraget fra begyndelsen. De kunne også se potentialet i, at udover at sikre mod højvande, da skal anlægget give merværdi for borgerne – og gerne med innovative løsninger.

I forhold til den samlede tilbagemelding fra Realdania, blev det besluttet at gå efter støtte til den del af højvandssikringen, der omfatter by og havn.

Derfor blev Dan Hasløv fra arkitektfirmaet Hasløv og Kjærsgaard udfordret på den præmis, at forslaget til sikring af By og Havn skulle indeholde en innovativ løsning, der samtidigt gav merværdi til byen og dets borgere.

Løsningen fra Dan Hasløv blev en såkaldt stormport med fast kran. Stormporten kan til hverdag være en udsigtsplatform, som i tilfælde af ekstremt højvande, vil kunne sættes i havneindløbet og dermed være en del af højvandssikringen. På den måde undgår man af afskære by og havn med en mur rundt om den gamle havn.

Løsningen med stormporten er den, der nu er indsendt ansøgning til Realdania om, og vi forventer svar til sommer.

5. Budgetoverslag og finansiering

Hvis man kigger på side 43 i skitseforslaget, kan man se, at anlægget er beregnet til at koste 87 mio. kr. + 3 mio. kr. til rekreative elementer. Og også, at det i gennemsnit vil koste grundejerne 2200 kr. om året i 30 år.

I bestyrelsen har vi arbejdet med en finansiering til etablering af højvandssikringen, hvor vi indarbejder den finansiering, som vi kan få gennem kommunen, staten og fondene.

I bestyrelsens model til finansiering forudsætter vi en ekstern finansiering på 60 % af anlægsudgifterne, hvilket er en sandsynlig mulighed. Vores model:

87 mio. kr. fordeles således:

Op til 20 % af udgifterne finansieres af grundejerne

20 % af udgifterne finansieres af Hedensted kommune

60 % finansieres af staten, Realdania, EU og andre fonde.

Det vil for den enkelte grundejer betyde en årlig udgift til anlæg på ca. 430 kr., hvis alle skal betale en lige stor del af den samlede udgift, som grundejerne har. Men alle kommer af flere grunde ikke til at betale det samme. Mange kommer til at betale lidt mindre – og enkelte til at betale lidt mere. Der skal laves en fordelingsmodel – en såkaldt bidragsmodel – som fx tager hensyn til, ejendommens størrelse eller værdi af det, der skal sikres. En bidragsmodel er ikke besluttet

endnu. Juelsminde Digelag vil komme med et forslag, men det er ifølge Kystbeskyttelsesloven kommunalbestyrelsen, der i sidste ende beslutter, hvordan den skal være.

Der vil ud over anlægsudgifterne også være en udgift til vedligeholdelse af anlægget, når det er færdigt og overdraget til Juelsminde Digelag. Også her skal der udarbejdes en fordelingsmodel.

Ud over de nævnte omkostninger til anlæg og vedligeholdelse vil der også være udgifter til den daglige drift af foreningen.

Hvis forudsætningerne holder, vil mit bedste bud være, at den samlede årlige udgift til anlæg, vedligeholdelse og kontingent for grundejerne med et helt almindeligt hus eller sommerhus ikke vil overstige 1000 kr. pr. år.

Det færdige projekt vil til sin tid blive sendt i høring hos alle involverede grundejere. Og bidragsmodellen vil indgå i samme høringsfase.

Foreningsøkonomi.

Ud over økonomien til anlæg af højvandssikring er der også en foreningsøkonomi. Kassereren vil under punktet "budget 2022" fremlægge bestyrelsens forslag til budget for 2022 og for 2023. Kontingentopkrævningen vil ske sammen med opkrævning af ejendomsskat. Det har ikke været muligt at opkræve kontingent for 2022, og derfor vil opkrævning af kontingent for både 2022 og 2023 ske sammen med opkrævning af ejendomsskat i 2023. Allerede i oktober skal Kommunalbestyrelsen træffe beslutning om opkrævning af kontingent for Juelsminde Digelag for det kommende år. Ellers kan det ikke nås at komme med sammen med opkrævning af ejendomsskatten.

Tinglysningsproces om medlemskab af Juelsminde Digelag er igangsat. Udgiften hertil for den enkelte grundejer er ca. 50 kr. og vil blive opkrævet sammen med ejendomsskat i 2023.

6. Politiske beslutninger og samarbejdsaftale med Hedensted kommune.

Juelsminde Digelag havde på et temamøde med kommunalbestyrelsen den 30. marts lejlighed til at præsentere skitseforslaget og processen frem til nu. Hensigten var at opdatere den "nye kommunalbestyrelse" med projektet og bestyrelsens arbejde ind til nu – samt pege på de videre tiltag og herunder de politiske beslutninger, der er nødvendige for at fremme processen med etablering af højvandssikring af Juelsminde by.

Kommunalbestyrelsen skal ifølge Kystbeskyttelsesloven indsende skitseforslaget til udtalelse i Kystdirektoratet. Det er sket og Kystdirektoratet har leveret et svar med en udtalelse.

Kystdirektoratets udtalelse, der er vejledende, er udarbejdet på baggrund af det udarbejdede projektmateriale og kan lægges til grund for den videre behandling af det kommunale fællesprojekt.

Kystdirektoratet vurderer i sin opsummering, at der på kyststrækningen er behov for kystbeskyttelse og peger på følgende fokuspunkter til det videre arbejde:

- Mobile elementer forudsætter beredskabsplaner og klar ansvarsfordeling.
- Overvejelse af løsninger, der ligger mere tilbagetrukne fra kysten.
- Generel undersøgelse af udgifter til drift og vedligehold
- Overvej effekt af hårde kystbeskyttelsesplaner samt brug af stenskråninger

Næste skridt i processen er, at kommunalbestyrelsen beslutter, om sagen skal fremmes. Beslutningen træffes på baggrund af Kystdirektoratets udtalelse samt en eventuel udtalelse fra de ejere af fast ejendom, der opnår beskyttelse eller anden fordel ved projektet.

Derudover skal kommunalbestyrelsen tage stilling til, om Hedensted kommune skal påtage sig bygherrerollen i forbindelse med etableringen af højvandssikringen i Juelsminde, samt tilkendegive midlertidigt at ville afholde udgiften hertil.

Finansieringen er ikke fastlagt endnu, men senest i forbindelse med en godkendelse af et endeligt projekt skal kommunen i henhold til kystbeskyttelseslovens § 5 stk. 4 og 9 træffe beslutning om, hvordan kystbeskyttelsesforanstaltningerne skal finansieres. Herunder om der skal optages lån, om lån skal garanteres af kommunen, og om kommunen midlertidigt eller endeligt skal afholde udgiften hertil.

Afholder Hedensted kommune midlertidigt udgiften inden den endelige finansiering, vil kommunen som en del af den kommunale momsudligning kunne opnå fradrag for den moms, som skal betales ved etablering af kystbeskyttelsen.

Bestyrelsen for Juelsminde. Digelag forventer, at begge de to områder besluttet på kommunalbestyrelsens møde den 25. maj.

I forlængelse heraf vil det være nødvendigt at udarbejde en samarbejdsaftale mellem Juelsminde Digelag og Hedensted kommune.

Formålet med aftalen er at sikre et fælles grundlag for det fremadrettede samarbejde og en fælles forståelse af parternes roller og opgaver. Dette skal sikre fortsat fremdrift i projektet, og at projektet udvikles og etableres i et tæt samarbejde, således at forankringen hos grundejerne bevares.

7. Proces og tidsplan

Vi er nået rigtig langt, selv om der ikke er udsigt til, at byggearbejdet begynder i år eller næste år. Det er en meget langvarig proces, hvor det også handler om at sikre grundejerne rettigheder i form af høringsret.

Vi vil fra bestyrelsens side også bestræbe os på, at grundejerne fortsat vil blive inddraget i de kommende processer, hvilket vil komme til at ske gennem borgermøder.

Processen fremadrettet

Det er kommunen, der er drivkraften i kommunale fællesprojekter, mens Kystdirektoratet har rollen som sagkyndig og leverer vejledning under processen. Processen i kommunale

fællesprojekter består af en række trin, som skal gennemføres obligatorisk (Kystdirektoratet). Rækkefølgen er, at:

- Kommunalbestyrelsen indhenter udtalelse fra Kystdirektoratet om det foreslåede projekt (§2) (indsende skitseforslag til Kystdirektoratet)
- Kommunalbestyrelsen træffer efter at have modtaget svar fra Kystdirektoratet afgørelse om, hvorvidt projektet skal fremmes (§2). Grundejerne underrettes. Og det er her, processen er lige nu! Kommunalbestyrelsen træffer beslutning på onsdag den 25. maj
- Kommunalbestyrelsen vælger sammen med Juelsminde Digelag rådgiver til miljøkonsekvensvurdering og til projektering og udarbejdelse af endeligt udbud. Kan deles i valg af rådgiver til miljødelen og valg af rådgiver til projekteringen.
- Kommunalbestyrelsen og digelaget udarbejder konkret projekt og indsender ansøgning (§4)
- Kommunalbestyrelsen sender projektet i høring - offentlighedsfase (§5)
- Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om finansiering (§ 9) – herunder beslutning om optagelse af byggekredit.

Det er den procesplan, vi i henhold til Kystbeskyttelsesloven, skal følge.

8. De næste skridt

Det kan være vanskeligt at bevare overblikket over de mange processer, der kører. Vi har for at hjælpe på det fået lavet en proces- og tidsplan. Den vil være at finde på vores hjemmeside; og vi vil løbende opdatere planen, så alle kan følge med i, hvad der sker, hvad der kommer til at ske – og hvornår. Jo længere vi kigger frem i processen, jo sværere er det at tidsbestemme de konkrete handlinger. Men vi forsøger at give de bedste bud.

Der er ingen tvivl om, at miljøscreening og udarbejdelse af VVM-redegørelse vil tage lang tid. Det er en rimelig kompliceret opgave at udføre højvandssikring på en næsten 6 km lang kyststrækning, som har en karakter, der kræver forskellige løsninger. Så vores bedste bud lige nu er, at udbud af anlægsopgaven vil finde sted i 2025. Og først derefter kan anlægsarbejdet sættes i gang.

Andre opgaver

I vedtægterne står, at Juelsminde Digelag skal forhandle med Landvindingslaget Søkær om overtagelse af Søkærs anlæg og vedligeholdelse. Bestyrelsen forventer at påbegynde dette arbejde samtidigt med, at det skal undersøges hvilke andre anlæg til kyst/højvandssikring, der findes. Der skal ligeledes her forhandles om overtagelse af anlæg og vedligeholdelse.

9. Afrunding

Juelsminde Digelag har endnu ikke haft et helt arbejdsår. Men jeg synes, vi i den forholdsvis korte periode har nået rigtig meget. Vi har et rigtig godt grundlag i form af skitseforslaget at arbejde videre med. Den videre proces er på plads, som det fremgår af tids- og procesplanen; og når samarbejdsaftalen med Hedensted kommune er klar, hvilket den er om lidt, så er arbejdsopgaverne for Juelsminde Digelag også klar for de næste par år. Og der bliver nok at se til.

Vi vil fra bestyrelsen gerne kommunikere til medlemmerne, hvad vi aktuelt arbejder med, og vi vil forsøge at finde en god måde at kommunikere på. Vi har besluttet, at vi forsøgsvis efter hvert bestyrelsesmøde, lægger et lille nyhedsbrev ud på hjemmesiden. Derudover er det tanken, at vi ca. hvert kvartal vil lave en lidt større udgave, hvor vi samler op på de sager, som bestyrelsen har arbejdet med. Det nyhedsbrev kan man allerede abonnere på. Man tilmelder sig på Hedensted.dk/digelagjuelsminde, og så lander nyhedsbrevet i ens mailboks.

Vi vil, som tidligere nævnt, lægge en proces- og tidsplan ud på hjemmesiden, så alle kan følge med i, hvor langt vi er i processen. Den vil løbende blive opdateret.

Vi vil fra bestyrelsens side fortsætte med borgerinddragelse. Vi har for nuværende ikke lagt os helt fast på hvordan; men fx kunne vi invitere til borgermøder forud for de høringer, der er fastsat i forhold til Kystbeskyttelsesloven. Men det kunne også sagtens være i forbindelse med konkretisering af skitseforslaget og i forbindelse med selve projekteringen, at vi inviterede til borgermøder.

Bestyrelsen holder møde hver måned. Det vil sige, at vi indtil nu har afholdt 9 møder. Derudover har vi i perioden haft 3 temamøder. Ud over temamødet med kommunalbestyrelsen har der været et temamøde om bidragsmodeller, hvor Ole Fryd fra Københavns Universitet bidrog med sin viden; og vi har haft et temamøde med formanden for Seden Strandby Digelag for at høre, om deres erfaringer i arbejdet med højvandsbeskyttelse.

Jeg vil gerne sige tak til alle i bestyrelsen og til kommunalbestyrelsen for et godt og tillidsfuldt samarbejde – og også tak til de medarbejdere fra Hedensted kommune, der med stort engagement har bidraget med teknisk- og administrativ assistance. Og medarbejdere fra Hedensted kommune hjælper også med afvikling af denne generalforsamling. Tak for det!

På vegne af bestyrelsen for Juelsminde Digelag overdrager jeg hermed beretningen til generalforsamlingen.

Bent Alminde
Formand